Från vänster: Luis Santos, Rebecca Colldin, Elione Chaves, Shane Karlsson, Ninni Westerlund, P-A Gråberg, Fanny Olsson. ***Foto:*** *STEFAN UPPSTRÖM*

JOCKEYS

SVENSK GALOPPSPORT – FÖREDÖMLIGT JÄMLIK

Vad kan en 38-årig tvåbarnsmamma, en 41-årig täbygrabb som egentligen skulle bli elektriker, en 48-årig chilenare, en 24-årig skånepåg, en 31-årig brasilianare och ett par 22-åriga tjejer ha gemensamt? Jo, de älskar alla hästar, väger inte mer än 55 kg och är väldigt skickliga på att styra topptrimmade fullblod i 60-70 km/h. De jobbar som proffsjockeys – och de tävlar mot varandra. På lika villkor.

TEXT: Helena Mansén

Som jockey spelar det ingen roll vad du har för bakgrund, utbildning eller om du är man eller kvinna. Huvudsaken du kan rida, är orädd, har bra fysik och att du klarar vikten.

Det är inget lätt arbete. Och det är riskfyllt. Men för de här utövarna är det mer än bara ett yrke, det är ett sätt att leva. De får ca 500 kr per ritt plus 10% av det hästen tjänar i loppet.

På de skandinaviska galoppbanorna rider idag jockeyer från hela världen - Brasilien, Chile, Venezuela, Frankrike, England, Irland, Indien, Sverige, Norge och Danmark.

Här presenterar vi några av dem.

BÖRJADE MED SKENTUR

Per-Anders Gråberg, 40, är en av våra mest framgångsrika jockeyer och har varit svensk och skandinavisk champion. Han har i Sverige mer än 1 100 segrar och ridit in nästan 100 miljoner kronor till hästägarna. Utöver det har han stora framgångar i Norge och Danmark och vunnit lopp i Dubai.

Men fram till 14-årsåldern visste han knappt vad en häst var.

– Ingen i familjen höll på med hästar (men de är engagerade nu), jag gillade mest att åka slalom och annan idrott. Det var tänkt att jag skulle gå ellinjen på gymnasiet, men som dyslektiker tyckte jag inte om att plugga.

Familjen Gråberg hyrde ett fritidshus på galopptränare Bisse Lundgrens gård. Där kom P-A i kontakt med sporten.

– Hon trodde att jag kanske skulle kunna bli en bra jockey.

Men det var en speciell händelse - som kunde slutat illa - som avgjorde yrkesvalet.

– Jag red en pensionerad galopphäst och den skenade med mig på Vaxholmsvägen. Det var mycket trafik, men jag höll mig på min sida och bilarna på sin. Jag visste att det var 50 km/h där och när vi höll på att komma ikapp bilen framför, då förstod jag att det gick riktigt fort! Det gav en adrenalinkick och jag tänkte - det här vill jag uppleva mer av!

P-As ”metod” att upptäcka fartens tjusning är förstås inte att rekommendera.

P-A är lyckligt lottad vad gäller vikten.

–Jag behöver inte banta, ibland bara dra ner lite. På vintern springer jag en mil om dagen för att hålla formen.

– Till de absoluta höjdpunkterna på banan hör första gången jag vann

Stockholm Cup, Svenskt Derby och första segern i Dubai.

P-As fru Cissi rider också galopp liksom de två döttrarna, 11 och 6 år, de senare på ponny.

Det bästa med att vara jockey?

– Tävlingsbiten. Det är en fantastisk känsla när samarbetet med hästen fungerar. Jag letar fortfarande kickar, och det är att vinna de stora löpningarna.

UTLANDSERFARENHETER

Aase Marie Brown, 22, är född i Sverige men uppvuxen i Norge. Hon började sin hästbana på ridskola, och när hon var tolv år började hon hålla till på Övrevoll, galoppbanan i Oslo. Efter några år blev hon amatörryttarchampion och fick representera Norge utomlands. Aase har gått alla tänkbara kurser i gebitet och ridit galopphästar i England och USA. Hon har även ridit dressyr. Hon vill ständigt utvecklas och lära sig mer.

Sedan ett par år arbetar hon hos Tommy Gustafsson på Täby Galopp, fortfarande som lärling och hade i fjol 25 segrar i Sverige och många placeringar.

– Drömmen är att bli championjockey, säger Aase.

TILLBAKA EFTER SKADA

Fanny Olsson, 22, red ponnygalopp som ung, blev därefter amatörryttarinna och för något år sedan jockeylärling. Hon har redan omkring 40 segrar. I höstas skadades hon allvarligt då hon fick en häst över sig, med fyra frakturer i bäckenet som följd. Efter rehabilitering kunde hon börja rida igen i april – vilket hon gjorde med besked! Seger direkt och ytterligare några segrar veckan efter. En tjej vi lär få se mer av i vinnarcirkeln!

FLERA DISCIPLINER

Rebecca Colldin, 38 år, föddes praktiskt taget in i galoppsporten. Hennes far Boo var galopptränare och familjen drev en ridskola.

– Jag red innan jag kunde gå, skrattar Rebecca.

I början var det ponnygalopp, med bland annat en seger i England. Även banhoppning med tävlingar på internationell nivå. Eftersom Rebecca är liten och lätt, föll det sig naturligt att fortsätta med fullblod och jockeyyrket.

– I år är det 20-års jubileum för mig, berättar Rebecca.

Foto: STEFAN UPPSTRÖM

Hon har totalt ridit över 4 300 lopp och har mer än 420 segrar. Största segern hittills var i Pramms Memorial 1999 på Banzhaf.

– Jag har ridit många fina hästar, men absolut favorit var min egen Glen Parker som vann nio lopp och knep många fina placeringar.

Rebecca är nu mamma till två döttrar, 5 och 9 år, och har nyligen utbildat sig till massör.

– Jag tycker fortfarande det är väldigt roligt att rida lopp och kommer hålla på ett tag till.

DERBYSEGER OCH BABYLYCKA

Elione Chaves, 31 år, från Brasilien började rida som 16-årig lärling på Brasilia galoppbana. Till Sverige kom han för sex år sedan och har ridit drygt 2 500 lopp med 390 segrar och i fjol blev han svensk jockeychampion. Utöver det många segrar i Norge och Danmark.

– Det är en fantastisk känsla att bli som ett med en riktigt bra häst, kunna ta front och gå i mål som segrare, ler Elione.

– Bästa galoppminne är från 2013, dagen då jag vann Svenskt Derby med Hurricane Red. Det var den första svenska Derbysegern för mig och för tränaren. Det var även den dagen Dina (Danekilde, också jockey) och jag fick hem vår nyfödde son från BB. Allt var bara lycka.

GALOPPFAMILJEN SANTOS

Luis Santos, 48 år, kom till Sverige i slutet av 90-talet och hade då redan 1 600 segrar med sig i bagaget från hemlandet Chile. Luis föddes i en utpräglad galoppfamilj, med tre bröder som också är jockeyer. José, ledande jockey i USA under 80-talet och invald i Hall of Fame, Pedro och Manuel, som också rider i Skandinavien med stor framgång.

– Jag har många fina segrar att se tillbaka på, bl a Svenskt Oaks med Bea Apache, men svårt att ranka dem. Jag älskar att rida lopp, bäst är jag nog på att ta ledningen, och sedan hålla den, ända in i mål, säger Luis.

UNG TUFF SKÅNEPÅG

Shane Karlsson, 24, var 15 år när han bestämde sig för att hoppa av skolan för att satsa på jockeyyrket. Han började arbeta för Skandinaviens tidigare mest framgångsrika jockey, Ole Larsen, som nu tränar. Det var en bra skola. Shane har därefter ridit lopp även i USA och utvecklats mycket. I vintras gjorde han succé i Dubai/Abu Dhabi med fyra segrar, fyra andraplatser och tre tredjeplatser som facit. Totalt i Sverige har han på endast några år nästan 200 segrar och ridit in över 16 miljoner kronor.

Shane är bara i början av sin karriär men har ändå nått mycket fina resultat. En championjockey i vardande?

Lars Kelp Bloodstock

Har du ambitioner att vinna Storlopp eller att komma in i en av de mest fascinerande sporter som finns, där du kan möta spännande människor samtidigt som att du bygger ett nätverk?

Lars Kelp har under de senaste tio åren för kunders räkning inhandlat många storloppsvinnare världen över, bland annat:
Tävlingshästar: Libertarian, Peas And Carrots, Volatile (bilden), Matauri Pearl, Twistedlittlestar, Hurricane Red, White Cheek Fox, Giftorm, Calrissian, Over The Ocean, Mambo King, färske Listed-vinnaren Yajamila för vrakpriset 60 000 kronor samt många, många fler.
På avelssidan: Hivernale, mor till det senaste årets Danska Derby-vinnare Davicii samt modern till Royal Ascot (Gr 2-placerad) och (Gr 3-vinnaren) Boomerang Bob.

Lars Kelp Bloodstock förmedlar tävlingshästar samt avelsston och avelshingstar. Dessutom managerar vi tävlings- och avelshästar samt är rådgivare vid betäckningar av fölston i Skandinavien och internationellt.

Behöver DU hjälp inom galoppsporten står vi till förfogande, var än i världen du väljer att uppfylla dina ambitioner och drömmar.

LARS KELP BLOODSTOCK || 0047-45 67 71 35